

RELAȚIA DINTRE CULORILE PLANTELOR ȘI NUANȚELE AFECTIVE CE LE PROVOACĂ

Călin SCRIPCARU, Violeta DELINSCHI

Motto:

*„Culorile dau spiritului o dispoziție sau alta,
după cum calitatea cerului dă fiecărei zile destinul ei.”*

Andrei Pleșu

Abstract:

RELATIONSHIP BETWEEN THE COLOUR OF PLANTS AND THEIR EMERGING AFFECTIVE NUANCES

The study of nature, in terms of aesthetic and vitalising elements aiming at active using of landscapes intended to restoring and improving human health and longevity, stands for one of the major concerns of our contemporary time.

Hospital gardens might be used for complex therapeutic treatment and be turned into displays intended to active using of landscaped factors (tree and bush plantations, herbal species).

Awareness of the importance that a healthy and beautiful landscape with properly selected and colourful decorative plants has on our lives made us put forward a number of 99 taxons that could increase the aesthetic value of the green spots surrounding the medical facilities (in our case, the Socola Hospital).

The suggested species might – through their colour, shape, delicate fragrance and rustling leaves – generate different psycho-emotional feelings.

Cromatică naturii înconjurătoare, a vestimentației, a spațiilor în care trăim și muncim ne influențează dispoziția și comportamentul (1).

Încă din timpuri străvechi, oamenii au căutat culorile pentru a aduce echilibru în viața lor, pentru a vindeca bolile, a stimula mentalul și a crește forța vitală (2, 3, 4).

Se știe că anumite stări psihice sunt induse de impresiile pe care mediul înconjurător le emite către ochiul uman. Prin concentrarea culorilor și nuanțelor corespunzătoare scopului urmărit, se pot obține anumite efecte psihice profunde, în urma analizei mediului natural; acestea predispun ființa umană spre calm, reverie, vivacitate, tonifiere, bună dispoziție (2, 4, 5, 6).

Coloristica mediului ambiant în care trăim este, în mare parte, răspunzătoare, prin efectele conștiente sau inconștiente pe care le exercită asupra psihicului, de tonusul și starea noastră interioară, de gradul nostru de echilibru și deconectare nervoasă sau de anxietate și iritabilitate.

Plantele sunt componente esențiale ale ambianței naturale; acestea alcătuiesc materialul viu, verde, de o infinită diversitate, care îmbracă solul și se asociază cu apele, rocile sau construcțiile. Vegetația, prin multiplele aspecte: armonia culorilor și formelor, parfumurile delicate, foșnetul frunzișului, declanșează stări psiho-emoționale variate.

Din cercetările specialiștilor în domeniu, efectuate în timp, a reieșit că un mediu înconjurător monoton și rece din punct de vedere coloristic, produce o creștere a tensiunii nervoase, o stare de iritare sau de depresie și inactivism, iar utilizarea calculată a culorilor tonifică și dinamizează viața de zi cu zi (2, 4, 7).

Culorile plantelor rareori pot fi analizate separat (din experiența proprie); acestea, în majoritatea cazurilor, sunt asociate cu formele. Acestea, la rândul lor, trebuie armonizate cu starea și firea oamenilor, iar aici ar trebui să ținem cont de cazurile normale, dar și de cele patologice, întrucât, pot influența percepția, atenția, gradul de concentrare, memorarea, dezvoltarea imaginației, pot facilita deconectarea nervoasă sau pot crește iritabilitatea, excitabilitatea, până la oboseală accentuată.

Bazându-ne pe aceste considerente, în lucrarea de față, propunem pentru amenajarea spațiilor verzi de pe lângă instituțiile sanitare și curative (cazul nostru – Spitalul „Socola”) utilizarea plantelor decorative (frunze, flori, fructe) la care (în primă etapă) culoarea creează o stare de confort fizic și psihic, atât pentru omul bolnav, cât și pentru cel sănătos (3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21).

Spitalul „Socola” dispune de un spațiu generos, care poate fi amenajat cu zone pentru plimbare și odihnă și, după caz, terenuri pentru recuperare fizică, umbrare și chioșcuri. Inițiativa noastră se înscrie perfect politicii de peisaj, a **Convenției europene referitoare la peisaj**, semnată la Florența în octombrie 2000 (2). Un aspect important al politicii de peisaj este sensibilizarea societății civile, a organizațiilor private și a autorităților publice, în ceea ce privește valoarea peisajului și necesitatea protejării lui.

Un mijloc important în realizarea și menținerea echilibrului ecologic, al ambianței omului, este integrarea naturii în orașe, a orașelor în peisajul natural. Și pentru că se prevede o normă de 70 mp/bolnav pentru spitalele urbane și de 150 mp/bolnav pentru instituțiile curative din afara centrelor populate, Spitalul „Socola” ia inițiativa organizării unei „oaze de verdeață” în jurul construcțiilor componente; un adevărat „plămân vegetal”.

Plantațiile, prin speciile alese de noi, vor fi menite să separe aceste amenajări de sursele de stres (alei carosabile, străzi adiacente, parcaje interioare, vecinătăți inestetice), să ofere protecție împotriva curenților de aer, să atenueze zgomotul, să asigure zone diferențiate ca grad de însorire.

Alegerea speciilor s-a făcut după următoarele criterii:

- culoarea frunzelor, a florilor și foarte rar a fructelor;
- să fie ușor de cultivat și întreținut;
- să aibă un maxim de efect decorativ;
- să fie ușor de procurat sau de produs pe terenul propriu;
- să nu fie toxice;
- să dea o notă originală spitalului prin gruparea speciilor comune, cunoscute, cu altele mai rare, întâlnite doar în grădinile botanice (13, 15, 16, 17, 18, 19).

Speciile propuse sunt așezate sub formă de tabel (Tab. I) în care sunt trecute: denumirea speciei, forma biologică, originea sau răspândirea, culoarea, limbajul și efectul produs și modul de aranjare al speciilor.

Concluzii:

1. Culorile plantelor atrag privirea prin îmbinările și asocierile lor; ele înviorează și înfrumusețează anumite zone ale peisajului, cum la fel de bine, utilizate necorespunzător, pot deveni obositoare sau pot face peisajul inestetic;

2. Speciile propuse trebuie așezate în corelație unele cu altele, dar și cu celelalte elemente ale cadrului învecinat;

3. Au fost evitate speciile decorative toxice și s-au introdus multe specii (mai puțin cunoscute) care fac parte din colecțiile grădinilor botanice (arborele de mătase, arțarul japonez, alunul cu frunza mare, arborele de lea, arborele lui Iuda, salcâmul japonez, liliacul transilvănean, arborele pagodelor, arborele de hârtie etc.);

4. Gruparea speciilor într-un tabel, cu specificarea originii, a formei biologice, precum și a modului de amplasare pe teren, ușurează mult munca unui nespecialist în realizarea unor grădini originale (după colorit sau origine); grădina japoneză va aduce un plus de originalitate;

5. Semnificația culorilor în majoritatea cazurilor, este legată și de habitusul (forma plantelor sau organelor) sau de schimbarea lor sezonieră.

Denumirea speciei	Forma biologică	Originea sau răspândirea	Culoare	Limbaajul și efectul produs	Modul de aranjare
<i>Amaranthus caudatus</i> L. (Moșul curcanului)	anuală	India, Sudul Americii	roșu – grena – flori	vie, dinamică, tonică, îndeamnă la voință	pete de culoare
<i>Celosia argentea</i> L. var. <i>cristata</i> (L.) O. Kuntze (creasta cocoșului)	anuală	–	roșu, roz, galben, violet – flori	în raport cu coloritul	pete de culoare
<i>Godetia grandiflora</i> Lindl. (azalee de grădină)	anuală	California	roșu – flori	caldă, vie, explozivă, dă forță și voință	exterior – pete de culoare; în balcoane, terase înflorite, pentru aranjamente florale
<i>Impatiens balsamina</i> L. (sălcioară)	anuală	India, China	roșu, lila, roz, alb – flori	în raport cu coloritul întrebuintat	pete de culoare; pentru balcoane și terase înflorite
<i>Petunia – Hybriden</i> (petunie)	anuală	–	roșu, roz, alb, violet – flori	în raport cu coloritul întrebuintat	exterior – pete de culoare; pentru balcoane, terase, jardiniere
<i>Salvia splendens</i> Sello ex Roem. et Schult. (salvie)	perenă	Brazilia	roșu – flori	caldă, dinamică, îndeamnă la acțiune, stărnește și încurajează; dă forță și voință	exterior – pete de culoare
<i>Tropaeolum majus</i> L. (conduraș)	anuală	Peru	roșu, galben oranj – flori	căldură, intimitate, voință, optimism, scăderea emoțiilor; hrănește psihicul	exterior – pete de culoare; balcoane și terase înflorite, jardiniere
<i>Zinnia elegans</i> Jacq. (cârciumărese)	anuală	Mexic	roșu, roz – flori	dinamic, satisfacție; dă forță, optimism, trezește, excită	exterior – pete de culoare
<i>Paeonia officinalis</i> L. (bujori)	perenă	Europa	roșu, alb, roz – flori	în raport cu coloritul întrebuintat	exterior – pete de culoare
<i>Tulipa</i> sp. (lalele)	perenă	Asia	roșu, roz, alb – flori	căldură, stimulează sau aduce echilibru	exterior – pete de culoare
<i>Coleus – Blumei – Hybriden</i> (urzicuță) (<i>C. blumei</i> Benth.)	perenă	–	roșu – frunze	alertează, reține, îndeamnă la vigilență și limită	exterior – pete de culoare; pentru balcoane și terase înflorite
<i>Cotoneaster horizontalis</i> Decne. (bârcoace)	arbust	China occidentală	roșu – fructe alb – flori	excită, stimulează și dă energie prin fructe, iar prin flori echilibrează și reține	exterior – mascarea denivelărilor; pentru stâncării
<i>Pelargonium grandiflorum</i> Willd. (mușcată mare)	arbust	Sudul Africii	roșu, alb, roz, lila	în raport cu coloritul întrebuintat	pentru balcoane, terase, jardiniere sau cultură la ghiveci

<i>Pelargonum peltatum</i> (L.) L'Herit. ex Ait. (mușcată)	arbust	Sudul Africii	roșu, alb, roz, lila	în raport cu coloritul întreguitat	pentru balcoane, terase, jardiniere sau cultură la ghiveci
<i>Acer rubrum</i> L. (paltin roșu)	arbore	Estul Americii de Nord	roșu – flori și fructe	ca o văpaie, primăvara; neliniște, alertează, stârnește, îndeamnă la acțiune	izolat sau pentru aliniament
<i>Magnolia x soulangeana</i> Soul.-Bod. 'Lennei' (magnolie)	arbore	–	la exterior roze-purpuri, la interior albe – flori	dă optimism și veselie; stimulează dorința de a trăi și a te bucura de viață (înflorește primăvara devreme)	izolat sau în grupuri bine delimitate
<i>Malus sieversii</i> (Ledeb.) M. J. Roem.	arbore	Asia Centrală	roșii – flori, fructe, frunze și ramuri	dă tonus, energie; trezește, excită, stârnește și încurajează	îl recomandăm izolat sau în grupuri cu număr mic de exemplare, altfel irită
<i>Malus floribunda</i> Sieb. ex Van Houtte	arbore sau arbust	Japonia	florile sunt: roșii în boboc, roze la începutul înfloririi, apoi albe	animă și armonizează, dau veselie, optimism și delicatețe	izolat sau în grupuri mici; altfel irită, deranjează privirea
<i>Choenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl. ex Spach (gutui japonez)	arbust	Japonia	roșii-cărmizii – flori	îndeamnă la vigilență și la reținere (culoarea se corelează cu forma)	izolat sau în grupuri mici
<i>Choenomeles speciosa</i> (Sweet) Nakai	arbust	China, Japonia	roșii-stacojii – flori	însuflește, provoacă	izolat sau în grupuri mici
<i>Hibiscus syriacus</i> L. 'Duc de Brabant'	arbust	–	roșu închis – flori	alertează și semnifică interdicția	izolat, în grupuri mici sau pentru garduri vii
<i>Rosa</i> sp. (trandafir)	arbust	–	roșu, alb, galben, roz, mov – flori	în funcție de culoare	izolat sau în grupuri
<i>Spiraea Bumalda</i> – Hybriden	arbust	–	roz închis sau alb – flori	transmite optimism și veselie	izolat sau în grupuri mici
<i>Acer platanoides</i> L. 'Rubrum' (paltin de câmp)	arbore	–	roșu închis (toamna) – frunze	îndeamnă la limită, vigilență și neliniște	izolat sau în grupuri mici, bine delimitate
<i>Acer palmatum</i> Thunb. ex Murr. 'Atropurpureum' (arțar japonez)	arbore	–	roșu-purpuriu – frunze	alertează și reține	izolat
<i>Prunus cerasifera</i> Ehr. 'Pissardi'	arbore	–	roșii – frunze, flori și fructe	alertează, reține și dă energie	izolat; în grupuri irită
<i>Berberis vulgaris</i> L. 'Atropurpurea' (dracilă)	arbust	–	intens purpuriu – frunze	trezește, excită, stimulează creierul	grupuri mici către periferia grădinii
<i>Berberis thunbergii</i> DC. 'Atropurpurea' (dracilă)	arbust	–	roșu – frunze	stimulează, îndeamnă la limită în acțiune	grupuri mici, bine delimitate, la exteriorul grădinilor

<i>Corylus maxima</i> Mill. 'Purpurea' (alun cu frunza mare)	arbust sau arbore	–	–	purpuriu-închis – frunze	stimulează sentimentele, dă energie și putere	izolat
<i>Cotinus coggygia</i> Scop. 'Rubrifolius' (arboarele de fum)	arbust	–	–	purpuriu – frunze	stimulează, excită	izolat sau în grupuri mici
<i>Acer tataricum</i> L. (arțar tătarăse)	arbust sau arbore	Europa de sud-est, Vestul Asiei	roșii-purpuriu – fructe și frunze galbene (toamna)	stimulează și echilibrează în același timp	izolat sau în alinamente	
<i>Magnolia kobus</i> DC. (magnolie)	arbore	Japonia	roșu – fructe, alb – flori	trezește, excită, stimulează	izolat sau în grupuri mici	
<i>Sorbus aucuparia</i> L. (scorș de munte)	arbore	Europa, Asia Mică, U.R.S.S. de Est	roșu lucitor – fructe	trezește, excită, stimulează	izolat	
<i>Cornus mas</i> L. (corn)	arbust sau arbore	Europa Centrală și de Est, Asia de Vest	roșu – fructe	stimulează, trezește	izolat	
<i>Pyracantha</i> sp.	arbust	Europa de Sud-Est până în Himalaia și China Centrală	roșu, galben oranj – fructe	în funcție de culoare, stimulează echilibrează sau scade emoțiile	izolat sau în grupuri	
<i>Rhus typhina</i> L. (oțetar)	arbust sau arbore	S.U.A. de Est	roșu – fructe	excită, trezește, stimulează dar dă și echilibru, funcție de aranjare	izolat sau în grupuri bine alese	
<i>Sambucus racemosa</i> L. (soc roșu)	arbust	Europa, Asia de Vest	roșu – fructe	stimulează, dă energie și tonifică	izolat	
<i>Viburnum opulus</i> L. (călin)	arbust	Europa, Africa de Nord, Asia de Nord	roșu – fructe	dă energie țesutului nervos, stimulează și dă căldură	izolat sau în mici grupuri	
<i>Calendula officinalis</i> L. (gâlbenele, filimică)	anuală	regiunea mediteraneană, Sudul Europei	galben, portocaliu – flori	căldură, satisfacție, spontaneitate, stimulează procesele nervoase, elimină teama	exterior – pete de culoare; pentru terase și balcoane	
<i>Cosmos bipinnatus</i> Cav. (fluturăș)	anuală	Mexic și Brazilia	galben-oranj- portocaliu – flori	scade emoțiile, echilibrează și liniștește	exterior – pete de culoare; pentru terase și balcoane	
<i>Portulaca grandiflora</i> Hook. (floarea de piatră)	anuală	Argentina, Brazilia, Chile	galben, crem, oranj – flori	optimism, stimulează procesele nervoase, scade emoțiile; utile în cromoterapia fobiilor nervoase și obsesii	exterior – pete de culoare; pentru terase și stâncării	
<i>Tagetes erecta</i> L. (crăiță)	anuală	Mexic	galben-oranj – flori	echilibrează, disciplinează și liniștește mintea, scade emoțiile, eficient în oboseala psihică și apatie	exterior – pete de culoare; pentru terase și balcoane	
<i>Chrysanthemum indicum</i> L. (tuftănică)	perenă	Japonia, China	galben- portocaliu – flori	stimulează sociabilitatea și deschiderea către ceilalți, ridică moralul și înveselește	exterior – pete de culoare; pentru balcoane, terase mari și la ghivece	

<i>Hemerocallis fulva</i> (L.) L. (crin galben)	perenă	Europa, Japonia, China, Nordul Americii	galben-oranj – flori	stimulează sentimentele, dă veselie și senzația de bunăstare; este componentă a cadrului relaxant, odihnitor	exterior – pete de culoare
<i>Rudbeckia hirta</i> L. (ruji galbene)	anuală	America	galben-oranj – flori	stimulează, indică apropierea și socializarea; susține senzația de apropiere și impresia de intimitate	exterior – pete de culoare (singură sau în asociere cu alte specii)
<i>Santolina chamaecyparissus</i> L. (lemnul Maicii Domnului)	perenă	regiunea mediteraneană	galben – flori	stimulează și dezvoltă imaginația	exterior – pete de culoare, stâncării, terase mari
<i>Lonicera japonica</i> Thunb. (caprifoi)	liană	Japonia	galben – flori	spontaneitate, învioreare, veselie, sporește capacitatea de mobilizare	exterior – formă dirijată
<i>Acer platanoides</i> L. (paltin de câmp)	arbore	Europa, Caucaz	galben-verzui – flori	activează mentalul, ridică moralul și dă veselie; tonifică și deconectează nervos	izolat sau în grupuri
<i>Koeleruteria paniculata</i> Laxm.	arbore	Japonia, Coreea, China	galben – flori	echilibrează, disciplinează și liniștește mintea; scade emoțiile	izolat, în grupuri sau aliniamente
<i>Liriodendron tulipifera</i> L. (arboarele de lălea)	arbore	America de Nord	galben – flori	stimulează psihicul, elimină teama, apatia și ridică moralul. Se ține cont de formă și culoare	izolat sau în grupuri
<i>Colutea arborescens</i> L. (bășicoasă)	arbust	Europa de Sud, Africa de Nord	galbene cu pete roz – flori	dă veselie și optimism prin formă și culoare, creează senzația de apropiere în spațiu și stimulează dorința de a trăi și a te bucura de viață	izolat sau grupuri mici
<i>Elaeagnus angustifolia</i> L. (sălcioară, salcie mirositoare)	arbust sau arbore	Europa de Sud, Asia Centrală și de Vest	galben – flori; argintiu – frunze	echilibrează și liniștește; disciplinează mintea iar prin dirijare, specia poate fi eficientă în oboseala psihică	izolat sau în grupuri
<i>Forsythia suspensa</i> (Thunb.) Vahl.	arbust	China	galben-auriu – floare	creează senzația de căldură, de apropiere în spațiu, de intimitate; obositor în grupuri mari	izolat sau în grupuri mici
<i>Forsythia x intermedia</i> Zab.	arbust	–	galben – flori	activează mentalul, scade emoțiile și disciplinează	izolat sau în grupuri mici
<i>Kerria japonica</i> (L.) DC.	arbust	China	galben – flori	stimulează și înveselește	grupuri sau masive

<i>Spartium junceum</i> L.	arbust	Reg. mediteraneană, Asia Mică, Caucaz, Crimeea	galben – flori	stimulează starea de vigilență și predispoziția la comunicare; crează senzația de apropiere și căldură	grupuri sau masive
<i>Nicotiana glauca</i> Link. et Otto (regina nopții)	anuală	Brazilia, Uruguay, Paraguay, Argentina și Centrul Europei	alb – flori	animă, armonizează, dă veselie amestecurilor florale	exterior – pete de culoare
<i>Ocimum basilicum</i> L. (busuioc)	anuală	Asia, Africa tropicală	alb – flori	rece, simbolizează curățenia, puritatea	exterior, cultură la ghivece; pentru balcoane și terase înflorite
<i>Anemone sylvestris</i> L. (oiește)	perenă	Europa centrală, Siberia, Kaucaz	alb – flori	dă senzația de rece și amplifică efectul culorilor prin contrast	exterior – pete de culoare
<i>Convallaria majalis</i> L. (lăcrămioare)	perenă	Europa, Asia, America	alb – flori	rece, exprimă liniștea absolută, veselia juvenilă	exterior – pete de culoare
<i>Hosta plantaginea</i> (Lam.) Aschers. (crin de toamnă)	perenă	Japonia, China	alb – flori	dă senzația de rece, exprimă puritatea, veselia	exterior – pete de culoare
<i>Hyssopus officinalis</i> L. (isop)	perenă	Regiunea mediteraneană	alb, albastru – flori	calmează, liniștește și asigură concentrarea interioară	exterior – pete de culoare, stâncării
<i>Pelargonium odoratissimum</i> (L.) L'Herit.)	perenă	Africa de Sud	alb	indică o pluralitate de sensuri care converg în puritate	balcoane și terase înflorite, jardinieră pentru ferestre, cultura la ghivece
<i>Aesculus hippocastanum</i> L. (castan porcesc)	arbore	Balcani, Bulgaria, Centrul Europei	alb cu roșu – flori	simbolizează virilitatea, puritatea; trezește și stimulează	izolat sau în aliniament
<i>Catalpa bignonioides</i> Walt. (catalpă)	arbore	Estul Americii de Nord	alb cu pete purpurii - brune – flori	simbolizează liniștea care duce la achilibrul	izolat sau aliniament
<i>Prunus mahaleb</i> L. (vișin turcesc)	arbore	Europa de Sud	alb – flori	pluralitate de sensuri funcție de habitus	izolat
<i>Sophora japonica</i> L. 'Pendula' (salcâm japonez, soforă)	arbore	China, Coreea	alb sau alb-verzui – flori	diminuează stresul, destinde, relaxează	izolat sau aliniament
<i>Deutzia scabra</i> Thunb.	arbust	Japonia, China	alb sau roz – flori	veselie, optimism, puritate; poate fi dirijată prin tundere și astfel stimulează	izolat sau grupuri mici
<i>Exochorda racemosa</i> (Lindl.) Rehd.	arbust	China de Est	alb – flori	liniște, puritate, echilibru	izolat sau grupuri mici
<i>Philadelphus coronarius</i> L. (iasomie, lămâiță)	arbust	Europa de Sud	alb-gălbui – flori	scade emoțiile, disciplinează; eficientă în oboseala psihică	izolat sau grupuri mici
<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Alba' (liliiac)	arbust sau arbore	Europa de Sud-Est	albe – flori	veselie, optimism, puritate	izolat sau în grup

<i>Viburnum opulus</i> L. (călin)	arbust	Europa, Africa de Nord, Asia de Nord	albe – flori	trezește, dă veselie și echilibru (prin habitus)	izolat sau în grup în locuri protejate de vânt și îngheț
<i>Aesculus x carnea</i> Hayne	arbust	–	roz sau roșu-carneu – flori	optimism, veselie și crește dorința de a trăi	izolat sau aliniament
<i>Albizia julibrissin</i> Durazz. (arborele de mătase)	arbore	Iran, China, Japonia, Statele Unite ale Americii	roz – flori	delicatețe, protecție, grijă mare (funcție și de habitus)	izolat sau în grup
<i>Magnolia x soulangiana</i> Soul.- Bod.	arbore	–	roz – flori roșu – fructe	stârșește, încurajează, îndeamnă la acțiune, s timulează dorința de viață	izolat sau în grupuri mici
<i>Robinia hispida</i> L.	arbust	Statele Unite ale Americii de Nord-Est	roz – flori	tonic, stârșește	izolat
<i>Cercis siliquastrum</i> L. (arborele lui Iuda)	arbore	Europa de Sud, Asia de Vest	roze-purpuri – flori	stimulează buna dispoziție	izolat, în grupuri sau aliniamente, alături de alte specii
<i>Tamarix tetrandra</i> Pall.	arbust	Europa de Sud, Asia de Sud-Vest	roze-violete, mai rar albe – flori	stimulează buna dispoziție și dorința de viață sau poate aduce liniște	izolat sau în grup
<i>Iris germanica</i> L. (stânjenel)	perenă	Europa	bleu – flori	rece, odihnitoare, aduce liniște interioară, elimină teama și nervarea	grupuri mari
<i>Lavandula angustifolia</i> Mill. (levănțică)	arbust	Regiunea mediteraneană	bleu – flori; alb-tomentoase – frunze	odihnitoare, calmantă, înlătură agitația psihică	pete de culoare sau pentru stâncării
<i>Vinca minor</i> L.	arbust	Europa, Asia de Vest	albăstrui-liliachii – flori	calmează, eliberează de emoții, scade tensiunea, dă profunzime	pete de culoare
<i>Paulownia tomentosa</i> (Thunb.) Steud.	arbore	China	albastru-violet – flori verde – frunze	culoarea calmează; forma inflorescențelor ca și culoarea frunzelor, tonifică, stimulează	izolat sau în aliniamente
<i>Buddleja alternifolia</i> Maxim. “Buddlea”	arbust	China de Nord Vest	purpurii-liliachii – flori; verde – frunze	prin habitus și culori, predispune la calm și reverie; asigură concentrarea	izolat sau grupuri bine delimitate
<i>Buddleja davidii</i> Franch. “Buddlea”	arbust	China	albastre – flori verde – frunze	calmează, liniștește, asigură liniștea interioară	izolat sau grupuri bine delimitate
<i>Syringa josikaea</i> Jacq. (lilac transilvănean)	arbust	China de Vest	violete-liliachii – flori	elimină stările de teamă, de enervare; înlătură agitația psihico-emoțională (prin habitus, parfum, culoare)	izolat
<i>Wisteria sinensis</i> (Sims.) Sweet. (glicină)	liană	Statele Unite ale Americii de Est	liliachii-purpuri – flori	prin dirijare poate ajuta la eliminarea gândurilor obsedante, calmează, liniștește	izolat sau în grupuri cu exemplare dirijate
<i>Vitex agnus-castus</i> L.	arbust	Europa de Sud, Asia de Vest	liliachii sau palid- violete – flori	calmează și elimină teama	izolat

<i>Broussonetia papyrifera</i> (L.) Vent. (arboarele de hârtie)	arbore	China, Japonia	verde – frunze	diminuează stresul și tonifică	izolat sau în aliniament
<i>Buxus sempervirens</i> L. (cimișir)	arbust sau arbore	Europa de Vest și Sud, Algeria, Asia Mică	verde – frunze	calmează frica, angoasa, scade tensiunea în orice anotimp; poate stimula fantezia (funcție de habitus)	izolat sau în grupuri, pentru garduri vii
<i>Calycanthus fertilis</i> Walt.	arbust	Statele Unite ale Americii de Sud-Est	verde – frunze; verzi-purpuri la brun-roșcate – flori	stimulează fantezia, dau tonus și îndeamnă la acțiune	izolat sau în grupuri mici
<i>Calycanthus floridus</i> L.	arbust	Statele Unite ale Americii de Sud Est	verde – frunze; roșii-brune – flori	stimulează fantezia și pofta de mâncare (scoarța înlocuiește scorțișoara), dă energie	izolat sau grupuri mici
<i>Abies concolor</i> (Gord. et Glend.) Lindl. ex Hildebr. (brad argintiu)	arbore	Vestul Americii de Nord	argintiu-albăstrui sau verde-argintiu – frunze	calmează, eliberează de emoții, scade tensiunea	izolat sau grupuri mici
<i>Elaeagnus angustifolia</i> L. (sălcioară)	arbore	Europa de Sud, Asia Centrală și de Vest	argintiu – frunze	destinde și relaxează	izolat sau grupuri mici
<i>Hippophae rhamnoides</i> L. (cătină albă)	arbust	Europa până în Munții Altai, China de Nord și Himalaia de Nord Vest	argintiu – frunze; portocaliu – fructe	dă siguranță, liniște și senzația de bunăstare (fructe)	izolat
<i>Pyrus elaeagrifolia</i> Pall.	arbore	Europa de Sud-Est, Asia Mică	argintiu – frunze albe – flori	disciplinează și liniștește	izolat
<i>Ginkgo biloba</i> L. (ginkgo, arboarele pagodelor)	arbore	Extremul Orient	verde deschis (primăvara) și galben (toamna) – frunze	diminuează stresul și asigură deconectarea nervoasă, stimulează fantezia, topește neliniștile	izolat, grupuri sau aliniament
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> Sieb. et Zucc. ex J. Hoffm. et Schult. (arboarele de prăjitură)	arbore	Japonia, China	frunze: roșu-purpuriu (primăvara); verde-albăstrui (vara), galben-lucitor (toamna)	în funcție de culoare; toamna, sub arbore miroase a prăjitură coaptă	foarte rar întâlnit, n-ar trebui să lipsească din parcuri, fie izolat, în grupuri sau aliniamente; izolat, în grup sau aliniament
<i>Maclura pomifera</i> (Raf.) Schneid. (maclură)	arbore	Estul Americii de Nord	verde – frunze și fructe	destinde și relaxează corpul și gândurile (prin culoare și habitus)	izolat

BIBLIOGRAFIE:

1. Florescu, Adriana, 1999, *Arhitectura peisajului*, Ed. Divya, Cluj-Napoca
2. Iliescu, Ana-Felicia, 2003, *Arhitectura peisageră*, Ed. Ceres, București
3. Sonea, V., Palade, L., 1969, *Arboretul ornamental și arhitectură peisageră*, Ed. Didactică și Pedagogică, București
4. Cacovschi, Carmazinu, V., 1978, *Peisajul estetic vitalizant*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București
5. Lungu, N., 2003, *Psihologie experimentală*, Universitatea Spiru Haret, Ed. Fundației România de Măine, București
6. Dumitrașcu, N., 2004, *Tehnicile proiective în evaluarea personalității*, Ed. Trei, București
7. Lüscher, Max, 1997, *Culorile iubirii: a fi îndrăgostit și dragoste adevărată*, traducere de Murărașu Dan, Edit. Moldova, Iași
8. Constantinescu, Viorica S., 1992, *Arta grădinii*, Ed. Meridiane, București
9. Ciocârlan, V., 2000, *Flora ilustrată a României, Pteridophyta et Spermatophyta*, Ed. Ceres, București
10. Nitsche, Günter, 1991, *The Architecture of the Japanese Garden*, Cologne
11. Ohwi, J., 1965, *Flora of Japan*, Washington DC.: Smithsonian Institution
12. Păun, M., Palade, L., 1976, *Flora spontană sursă de plante pentru spațiile verzi*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova
13. Popescu, Gh., Tuță, Steluța, Fulga, Gh., 1982, *Enumerarea plantelor lemnoase exotice și autohtone cultivate în Grădina Botanică din Craiova*, *Culegere de Studii și Articole de Biologie*, Univ. Iași, Grădina Botanică, t. 2, Iași: 129-135
14. Preda, Milea, 1989, *Dicționar dendrofloricol*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București
15. Tănăsescu, Violeta, 2003, *Secția plante utile și Secția plantelor memoriale*, Ghid, Grădina Botanică „Anastase Fătu” Iași, ediția a IV-a, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
16. Teodorescu, Georgeta, 1982, *Plante mediteraneene cultivate în secția „Flora Globului” din cadrul Grădinii Botanice Iași*, *Culegere de Studii și Articole de Biologie*, Ed. Universității „Al. I. Cuza” Iași, t. 2, Iași; 75-83
17. Zanoschi, V., Sîrbu, I., Toniuc, Angela, 1996, *Flora lemnoasă spontană și cultivată din România*, t. 1, Iași, Edit. Glasul Bucovinei, Iași
18. Zanoschi, V., Sîrbu, I., Toniuc, Angela, 2000-2004, *Flora lemnoasă spontană și cultivată din România*, t. 2-4, Iași, Edit. Universității „Al. I. Cuza” Iași
19. Dumitriu-Tătăranu, I., 1960, *Arbori și arbuști forestieri și ornamentali cultivați în R.P.R.*, Ed. Agro-Silvică, București
20. Krüssmann, G., 1985, *Manual of cultivated conifers*, London, Timber Press (English Translation)
21. Leocov, M., Țopa, E., Lupu, I., 1979, *Plante lemnoase introduse în Grădina Botanică din Iași*, *Culegere de Studii și articole de Biologie*, Grădina Botanică, t. 1, Iași

Călin SCRIPCARU – Profesor medicină legală, Spitalul Clinic de Psihiatrie „Socola” Iași
Violeta DELINSCHI – Biolog principal, Universitatea „Al.I. Cuza” Iași, Grădina Botanică, Iași